

DOCUMENT D'ACOLLIDA DE LES LLEVADORES RESIDENTS

*Nous reptes,
nous horitzons*

UNITAT DOCENT MULTIPROFESSIONAL (UMD) D'OBSTETRICIA I GINECOLOGIA

ESPECIALITAT D'INFERMERIA OBSTÈTRIC-GINECOLÒGICA (LLEVADORA)

CAP DE SERVEI	DR. ANTONIO PAYÀ PANADÉS
COORDINADORA SALA DE PARTS/UH C23	FELISA MARÍA MAMBLONA VICENTE
COORDINADORA ASSIR	GEORGINA PICAS BERNADELL
TUTORES ACREDITADES	LAURA MARTÍNEZ VERDÚ LORENA MOLANO GRUND

SER LLEVADORA

La llevadora és el/la professional sanitari/a que proporciona una atenció integral a la dona durant el seu cicle vital (de la menarquia al climateri) en la salut sexual i reproductiva per al diagnòstic, control de l'embaràs, part i puerperi normal, i l'atenció al nou-nat fins el 28é dia de vida, amb una actitud científica responsable i utilitzant els mitjans clínics i tecnològics adequats.

L'àmbit d'actuació de les llevadores va des de l'atenció primària (centres de salut, comunitat i domicili) fins a l'atenció especialitzada.

La llevadora pot exercir la seva professió en el sector públic i privat, per compte aliena i per compte propi.

Des de la consulta d'atenció a la salut sexual i reproductiva, proporciona aquesta atenció en els aspectes bio-físic-psicològics de la dona tant en la prevenció de la malaltia com en la promoció de la salut.

“La Matroneria toma parte de la biología (fisiología), de la medicina (conocimiento de los mecanismos de salud y enfermedad) y de la psicología (conocimiento del comportamiento humano, y, por tanto, del proceso de maduración personal), pero no es la suma, es un poco más. Es el arte de conseguir saber dónde está el límite, dónde radica el equilibrio entre lo que necesitan las mujeres, sus medios y sus posibilidades terapéuticas.

Ser Matrona no es sólo un título, es un estado del espíritu, es un conocimiento intuitivo, un don, una apertura a los demás, una capacidad de responder a la energía indispensable para un nacimiento” Adela Vidal, “Ser Llevadora: una manera de pensar”

EI PARC DE SALUT MAR

El Parc de Salut Mar inclou l'Hospital de Mar com a centre de referència de l'atenció especialitzada i l'AIS Litoral com a Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva

amb els PASSIR Ciutat Vella (amb 5 equips ubicats a cinc centres d'Atenció Primària com Raval Sud) i PASSIR Sant Martí (amb set equips ubicats a set centres d'Atenció Primària com són els de Ramón Turró o Poblenou).

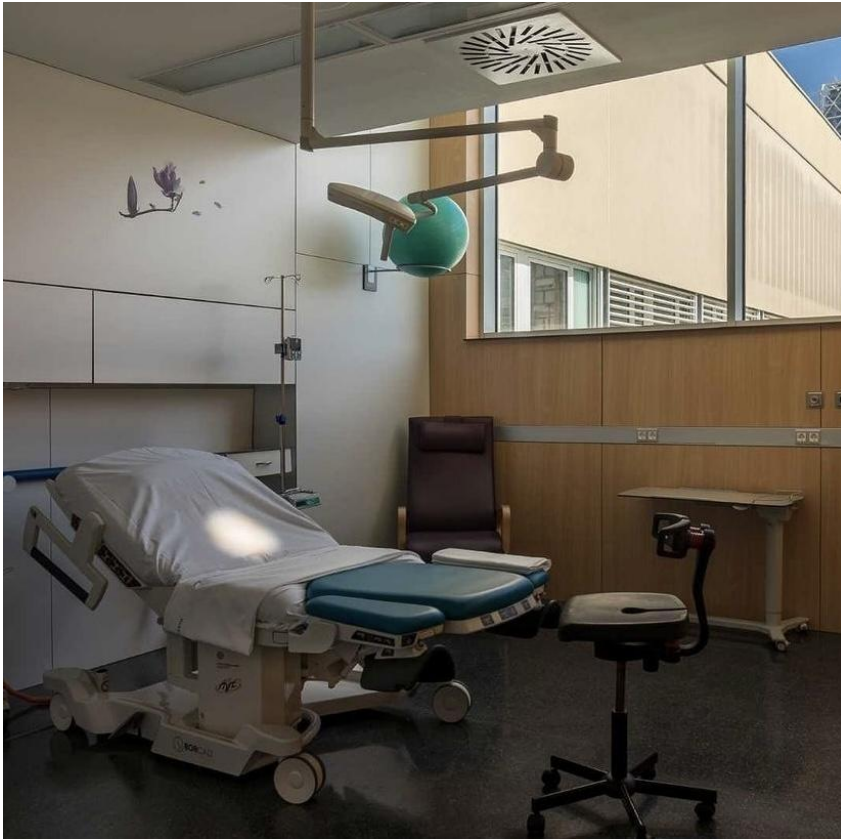
Al Parc de Salut Mar l'atenció integral està garantida per la continuïtat assistencial primària i hospitalària. Les usuàries que s'atenen tant a l'atenció primària com en l'especialitzada són del mateix districte municipal: Ciutat Vella i Sant Martí. Els equips multidisciplinaris que les atenen (ginecòlegs, llevadores, psicòlegs) poden oferir la seva atenció en els dos àmbits, ja que part del seu horari laboral, en la majoria dels casos, està repartit entre l'atenció primària i especialitzada.

A més, es realitzen sessions conjuntes i els protocols són els mateixos per a tot el personal.

L'Hospital del Mar, centre hospitalari universitari de tercer nivell, atén una mitjana de 1400 parts l'any. Tenim un equip de més de 50 llevadores de les quals, gairebé la meitat ofereix atenció primària i hospitalària, fomentant la presa de decisions de la dona amb el pla de naixement. L'equip multidisciplinari a l'atenció especialitzada (ginecòlegs/ogues, llevadores, personal d'infermeria, anestesiòlegs/ogues, neonatòlegs/ogues, TCAIS) treballen en conjunt per a oferir la millor assistència al binomi mare-fill.

La nostra institució ha atès a usuàries de 59 nacionalitats diferents, som molt sensibles i tenim en compte les diferents cultures en tots els aspectes que ens pertocuen, com són les cures en l'atenció sexual i reproductiva.

METODOLOGIA DOCENT

Segons el B.O.E.(Ordre SAS/1349/2009, del 6 de maig, pel que s'aprova i publica el programa formatiu de l'especialitat d'infermeria obstètric-ginecològica (llevadora), el total d'hores de l'especialitat és de 3.600 hores entre activitat docent i assistencial, repartides en dos anys.

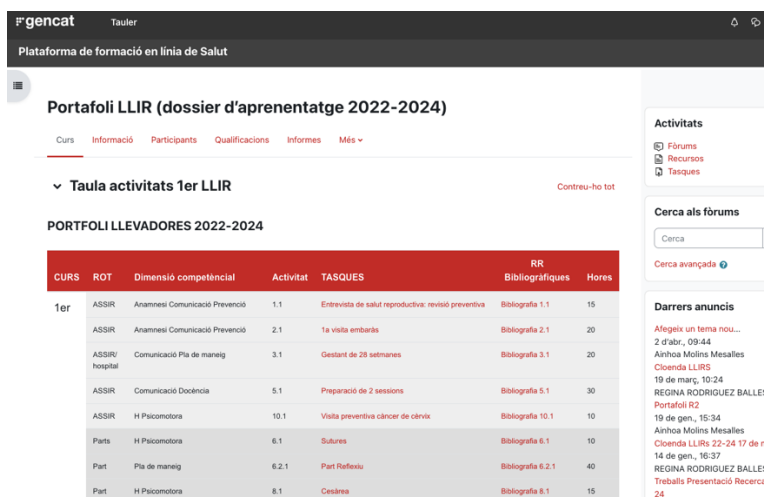
Les hores assistencials estan repartides en un 60-70% a l'atenció especialitzada i l'altre 40-30% a l'atenció primària i comunitària.

En el cas de la contractació per part de la nostra institució, equival a 1.569 hores any (hores de dia i de nit).

El total d'hores teòriques és de 450 hores anuals. La teoria constitueix un 26% de les hores, aproximadament 900 hores.

A Catalunya, el Departament de Salut de la Generalitat s'encarrega de la docència de la part teòrica i és comuna per a totes les residents de la comunitat.

La part teòrica consta de 300 hores repartides en els dos anys, més les 600 hores de treball autònom que corresponen a la preparació dels portafolis o dossiers. El portafoli és una eina d'aprenentatge en línia basada en casos clínics i la seva presentació, correcció i avaluació es realitza a través d'una plataforma virtual.

CURS	ROT	Dimensió competencial	Activitat	TASQUES	RR Bibliogràfiques	Hores
1er	ASSIR	Anamnesi Comunicació Prevenció	1.1	Entrevista de salut reproductiva: revisió preventiva	Bibliografia 1.1	15
	ASSIR	Anamnesi Comunicació Prevenció	2.1	1a visita embaràs	Bibliografia 2.1	20
	ASSIR/ hospital	Comunicació Pla de maneig	3.1	Gestió de 28 setmanes	Bibliografia 3.1	20
	ASSIR	Comunicació Docència	5.1	Preparació de 2 sessions	Bibliografia 5.1	30
	ASSIR	H Psicomotora	10.1	Visita preventiva càncer de cèrvix	Bibliografia 10.1	10
	Parts	H Psicomotora	6.1	Sutures	Bibliografia 6.1	10
	Part	Pla de maneig	6.2.1	Part Reflexiu	Bibliografia 6.2.1	40
	Part	H Psicomotora	8.1	Cesària	Bibliografia 8.1	15

L'avaluació dels continguts del programa formatiu de l'especialitat d'infermeria obstètric-ginecològica (segons l'ordre SAS/1349/2009 en BOE 2009- 129), serà comuna a totes les residents de Catalunya i es portarà a terme mitjançant exàmens escrits. Les classes teòriques s'imparteixen els dimarts en l'horari de 09:30h- 18:00h al primer curs i els dijous al segon curs , a la seu del Institut d'Estudis Sanitaris (IES). Actualment s'estan realitzant de manera híbrida (50% presencial, 50% telemàtica).

Al Parc de Salut Mar, l'assistència a les classes de medicina és obligatòria. Cal assistir a l'assignatura d'Obstetrícia i Ginecologia els dies de classe programats, en l'horari de 15 a 16 h els mesos d'octubre a desembre. De la mateixa manera, cal assistir a les sessions programades tant de llevadores com les del servei. També és obligatòria l'assistència als cursos del Pla Transversal Comú (PTC) de docència de residents del Parc de Salut Mar.

ITINERARI FORMATIU

Rotacions que corresponen al primer any:

- Unitat d'hospitalització de puèrperes i nounats de l'Hospital del Mar: 6 setmanes .
- Sala de Parts de l'Hospital del Mar (22 setmanes).
- Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva- ASSIR (17 setmanes): ubicació en els diferents centres d'atenció primària de la SAP-Litoral

Durant la rotació de sala de parts, l'activitat es realitza a través de guàrdies de 12 hores, de dia (de 8h a 20 h) i nit (de 20 h a 8h).

Durant la rotació a l'ASSIR, l'horari és de matins (de 8 a 15 h) i/o de tardes (de 15 a 20 h) de dilluns a divendres.

Durant la rotació a la unitat d'hospitalització de nounats i puèrperes, l'horari és

de 7:30 a 14:30 de dilluns a divendres.

Les rotacions que corresponen al segon any:

- Sala de Parts: 23 setmanes.
- ASSIR: 20 setmanes.
- Alt Risc Obstètric: 7 setmanes. Itinerari per les diferents consultes externes de risc obstètric: Monitorització fetal, diagnòstic prenatal, ecografies, sòl pelvià, patologia cervical, endometriosi, fertilitat i patologia mamària. L'horari és de dilluns a divendres de 8 a 14 h.

OBJETIUS I COMPETÈNCIES

PRIMER ANY

Sala de Parts

Objectiu: Oferir atenció especialitzada a la dona gestant durant el part i puerperi immediat.

Competències:

- Control i valoració del benestar matern i fetal.
- Aplicació de tècniques de diagnòstic del benestar fetal.
- Mantenir un bon estat de confort de la mare.
- Oferir assessorament i recolzament emocional a la gestant i família durant el treball de part.
- Assistència al part normal i deslliurament: les llevadores en formació oferiran assistència al període expulsiu, sota l'adequada supervisió.
- Es realitzarà palpació manual de la dinàmica uterina encara que la dona tingui un registre extern i auscultació de la FC fetal amb l'estetoscopi de Pinard.
- El número recomanat de parts assistits al primer any és de 40.

Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR)

Objectius:

1. Participar en programes de salut matern-infantil, atenció a la dona i a la salut sexual i reproductiva.
2. Participar en programes d'educació sanitària, planificació familiar, atenció als joves, atenció al climateri, prevenció del càncer ginecològic i de mama.
3. Diagnòstic i seguiment de l'embaràs normal.

Competències:

- Entrevista individual, anamnesi i registre a la història clínica.
- Atenció en l'evolució de l'embaràs.
- Identificar signes i símptomes de desviació de la normalitat durant la gestació.
- Col·laborar en la informació i educació sanitària durant el control de l'embaràs.
- Col·laborar i desenvolupar un grup d'educació maternal sota supervisió.
- Informació ,consell i assistència en la contracepció.
- Assessorar a la dona sobre cures de salut del nadó.
- Educació sanitària als joves, dona ,parella sobre sexualitat, contracepció, ITS.
- Assessorament a la dona en problemes de salut que afecten a la fertilitat.
- Col·laborar en l'assessorament de la prevenció i tractament de les ITS i SIDA.
- Col·laborar en la informació i assessorament en matèria de IVE.
- Valoració del benestar físic i psicosocial de la mare.
- Educació sanitària a la mare sobre l'auto cura i les cures del cordó umbilical del nadó.
- Proporcionar a la mare i al nadó cures en el puerperi immediat.
- Assessorament a la mare/parella sobre l'alletament del nadó.
- Valoració de las condicions físiques del nadó: test diagnòstic i cribratge preventiu.
- Realitzar visites de puerperi domiciliari.

Educació Comunitària a l'ASSIR

En els darrers anys hem ampliat els grups d' Educació Comunitària proposats a les dones gestants de la nostra Àrea. Atenent als mínims requerits pel ministeri, només els grups de Postpart, Educació Maternal i Climateri es programaran dins de l'horari laboral. No obstant això, us animem a participar a la resta de grups quan vulgueu. Creiem que és una gran oportunitat poder gaudir d'aquesta oferta tan àmplia. Tindreu la plantilla actualitzada amb els grups que s'ofereixen.

Els grups son:

- Salut emocional post/pre-part (Psicòloga)
- Xerrada 1er trimestre (Llevadora)
- Mou l'embaràs (Llevadora)
- Mou l'embaràs a l'aigua -estiu-(Llevadora): al club CNAB
- Ioga (Llevadora)
- Mindfulness a l'embaràs (Llevadora)
- Planificant el part (Llevadora)

Per altra banda, també heu de participar en almenys dues sessions per any en els tallers grupals de Salut Afectiva i Sexual (Escoles/Instituts/CAP). Tenint en compte la dificultat per a la planificació d'aquestes, les dates es proporcionaran durant el transcurs de l'any.

- Programa "Tu marques el ritme": Primària.

- Programa “Connectem”: Secundària, Batxillerat i Graus Formatius.

Unitat de puèrperes i nounats

Objectius:

1. Atenció al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant el puerperi.
2. Assistir i supervisar en les cures del nounat sa durant el primer mes de vida.

Competències:

- Valoració del benestar físic i psicosocial de la mare.
- Educació sanitària a la mare sobre l'auto cura i les cures del cordó.
- Proporcionar a la mare i al nadó les cures en el puerperi immediat.
- Assessorament a la mare/parella sobre l'alletament del nadó.
- Maneig en situacions d'urgència en el puerperi: hemorràgia postpart, eclàmpsia.
- Valoració de les condicions físiques del nadó: test diagnòstic i cribratge preventiu. Assessorament i educació sanitària durant el puerperi.

SEGON ANY

Rotació a la sala de parts

Objectiu: Oferir atenció especialitzada a la dona gestant durant el part i puerperi immediat.

Competències:

- Diagnòstic de part, seguiment i control del part normal. El número de parts mínims assistits durant tot el període de formació és de 80 parts.
- Aplicació de tècniques de diagnòstic del benestar fetal.
- Identificar signes i símptomes de desviació de la normalitat en el curs del part i comunicar-lo a l'equip mèdic.
- Assistència al part normal i deslliurament: protecció del perineu, episiotomia i sutura, revisió del canal del part, revisió de la placenta i membranes.
- Col·laborar i participar amb l'equip obstètric en l'atenció als parts distòcics i de risc, i a l'atenció del part induït/estimulat.
- Col·laborar en el suport a la transició del nounat i en la reanimació avançada a la sala de parts.
- Realitzar accions immediates en les urgències obstètriques como són: el prolapse de cordó, l'hemorràgia, la distòcia d'espatlles, la hipòxia fetal, l'eclàmpsia...etc.

Rotació Atenció a la Salut Sexual i reproductiva (ASSIR)

Competències:

- Dirigir un grup de dones d'un programa d'educació maternal i un grup de postpart.
- Dirigir un grup d'atenció als/les joves.
- Maneig en situacions d'urgència al puerperi.
- Realitzar visites de puerperi domiciliari.
- Realitzar visites de control d'embaràs sota supervisió.
- Assessorament en matèria de IVE.
- Assessorament sobre el tractament de la simptomatologia climatèrica i dirigir una xerrada del programa "Menopausa saludable"

Alt Risc Obstètric (ARO)

Consultes externes

- Identificar els protocols de gestació de risc de les consultes externes hospitalàries: diabètiques, hipertenses, amenaça de part prematur, retardament de creixement intrauterí, patologia infecciosa i gestació, etc.
- Participar en el control i seguiment de les gestants de risc, valoració del nivell de risc perinatal.
- Participar en el control de patologia cervical, endometriosis, esterilitat, patologia mamària i consulta de sòl pelvià

Diagnòstic prenatal. Ecografies

- Identificació de les diferents proves de diagnòstic prenatal: procediments no invasius i procediments invasius.
- Identificar els protocols de diagnòstic prenatal.
- Identificar les diferents exploracions ecogràfiques obstètriques (identificar batec fetal, gestació múltiple i presentació fetal).
- Recolzar a les dones a les que se'ls hi realitza el diagnòstic prenatal.

Monitorització Fetal

- Aplicar les diferents tècniques de diagnòstic del benestar fetal.
- Interpretar i valorar els resultats de la monitorització fetal i derivar-los per a posterior avaluació a l'equip mèdic.
- Identificar el circuits entre l'assistència primària i l'assistència hospitalària.

RESPONSABILITAT PROGRESSIVA DE LA LLEVADORA RESIDENT

Durant el primer any de formació la supervisió de l'activitat assistencial és de presència física, amb supervisió directa, i progressivament, segons la competència i l'autonomia que aconsegueix cada llevadora resident, passa a ser una supervisió decreixent fins la responsabilitat inherent a l'exercici autònom de la professió de Llevadora, objectiu a aconseguir en segon any.

Nivell 3 Menor responsabilitat	La/el resident observa i assisteix l'actuació de la llevadora que és qui realitza el procediment
Nivell 2 Responsabilitat intermèdia	La/el resident realitza els procediments sota la supervisió directa de la llevadora
Nivell 1 Màxima responsabilitat	La/el resident realitza els procediments sense necessitat expressa de la llevadora

ACTIVITATS MÍNIMES DE LES LLEVADORES EN FORMACIÓ

- Entrevista i confecció de la història clínica de salut reproductiva (obstètric-ginecològica) de 100 dones.
- Control i assistència de dones gestants que impliqui per lo menys 100 reconeixements prenatals.
- Vigilar i assistir a 40 dones gestants de risc.
- Portar a terme un programa d'Educació Maternal en 2 grups de dones.
- Assistir a 100 parteres amb els medis clínics i tècnics adequats.
- Assistir a un mínim de 80 eutòcies.
- Assistir a 40 parteres que presenten factors d'alt risc.
- Participar activament en l'atenció del part instrumental o cesària de 20 dones.
- Realitzar la supervisió, cura i reconeixement de 100 puèrperes. Realitzar la supervisió, cura i reconeixement de 100 nounats sans
- Observació i cura de al menys 20 nounats que necessiten cures especials (nascuts pre i post terme, baix pes o amb problemes de salut).
- Realitzar presa de mostres cervicals i vaginals, per a citologies, exàmens en fresc, cultius i altres exàmens, en almenys 150 dones.

- Assessorament i cura d'almenys 40 dones en matèria de ginecologia.
- Assessorament i cura d'almenys 20 dones en matèria de climateri.
- Detecció i assessorament de 30 dones que presenten infeccions de transmissió sexual.
- Assessorar en matèria d'anticoncepció i sexualitat a 60 dones inclosa la contracepció d'emergència i interrupció voluntària de l'embaràs.
- Atendre i assessorar de manera individual a 25 joves en matèria de sexualitat i contracepció.
- Participar responsabilitzant-se en dos intervencions grupals d'educació sexual i reproductiva dirigides a dones i joves en la comunitat.
- Participar activament en, almenys, un programa sobre el climateri. Realitzar visites domiciliàries a la puèrpera i al nounat.

És responsabilitat de la llevadora resident enregistrar totes les activitats en els fulls del registre d'activitats a la intranet personal. Disc dur de l'equip: (R) CARPETA HM-llir docència, registre de les activitats de la formació clínica. EXCEL. Se sol utilitzar un pendrive per afegir aquesta informació, traslladant-la a aquesta carpeta de manera gradual.

ACTIVITATS DEL SERVEI D'OBSTETRICIA I GINECOLOGIA

1. Canvi de guàrdia: Reunió multidisciplinària presencial a la sala pradera , també online al programa MICROSOFT TEAMS: De dilluns a divendres de 08:15 a 09:00h.
2. Sessions bibliogràfiques: Els dijous després de la sessió "canvi de guàrdia".
3. Sessions clíniques del servei general, bloc obstètric i ASSIR. TEAMS o presencials.
4. Jornades presencials de llevadores ASSIR programades anualment en horari de matí.
5. Classes presencials de medicina, de l'assignatura d'Obstetrícia i Ginecologia, els dilluns i dimecres, amb una durada de 50 minuts de l'octubre a desembre. Es facilitarà l'horari amb totes les classes.

ACTIVITATS DEL PSMAR

- **Sessions generals** per a residents. L'hospital organitza una sessió d'interès comú per a tots els residents, aproximadament de manera bimensual.
- **Pla Transversal Comú.** Cada any el resident ha d'assistir als cursos oferts segons l'any de residència.

RECERCA

L'Hospital del Mar aposta per la recerca i és una part important de la residència.

- **Sessions del servei/llevadores:**

Cada resident ha de participar en l'elaboració d'un mínim de dues sessions per any de residència (una per a llevadores i una altra per a tot el servei, juntament amb els/las companys/es residents de ginecologia). Les sessions són de temes d'interès comú i basada en l'evidència científica.

- **Cursos i congressos:**

Es recomana la participació en cursos i congressos. Cada any el/la resident ha de realitzar almenys una comunicació com a primer/a signant. En cas de presentació d'un treball com a primer/a signant, la Direcció d'Infermeria del H.Mar finançarà la inscripció al congrés en un 100%.

El servei de Obstetrícia i Ginecologia organitza els cursos que considera necessaris des de formació continuada.

- **Publicacions:**

Es valorarà positivament la participació en publicacions indexades.

LLIBRE DEL/LA RESIDENT

Tota la formació realitzada durant la residència ha de constar al "Llibre del resident" (a l'IMASIS- programa informàtic del PSMAR). A l'inici de la residència es fa una formació específica sobre aquesta eina. S'hi ha d'incloure les sessions, formacions (internes i externes), cursos, comunicacions, jornades, congressos, tallers, etc.

FONS DE FORMACIÓ

Tots/as els/las treballadors/as del PSMAR tenen dret a rebre una compensació econòmica per la formació rebuda durant l'any. És important lliurar la documentació que es requereix, un cop realitzada la formació (des de la INTRANET del centre i enviant la documentació a fonsdeformacio@hmar.cat).

*A la INTRANET existeix un apartat del Resident amb tota la informació pertinent, calendari de cursos, PTC, BOE, queixes i suggeriments, etc.

FITXATGE

Tots/as els/las treballadors/as del PSMAR han de fitxar cada dia, a l'entrada i la sortida de la jornada laboral. Pot fer-se als sistemes de fitxatge amb el dit a l'Hospital del Mar, obrint la sessió personal IMASIS des de qualsevol ordinador o mitjançant el dispositiu personal amb l'aplicació TEAMS- jornada.hmar.cat

ALTRES DADES D'INTERÈS

La comunicació oficial es realitzarà mitjançant el mail corporatiu (Microsoft Outlook-nomcognom/s@hmar.cat) i la planificació de la jornada laboral es podrà consultar a la plataforma Lya2 i a la intranet personal.

TELÈFONS D'INTERÈS:

Hospital del Mar (centraleta): 932483000.

Extensions: Secretaria del ASSIR: 3312. Mail: passir@hmar.cat

Ofèlia Arias: persona referent de RRHH, responsable de planificar rotatoris i gestionar incidències: 647 67 67 20. Mail: oarias@hmar.cat

Sala de Parts: 5770-5795-5774-5775

Recursos Humans: 3292

Salut Laboral: 3694

IG: @hospitaldelmar, @neixeramar

Web: <https://obstetricia.parcdesalutmar.cat/ca>

DIRECCIONS DELS DIFERENTS LLOCS DE TREBALL

Hospital del Mar: Passeig Marítim nº25-29. Barcelona.

- Districte Sant Martí

CAP Vila Olímpica: Carrer de Joan Miró, 17 (Metro Vila Olímpica)

CAP Poble Nou: Carrer de Lope de Vega, 138 (Metro Poble Nou)

CAP Sant Martí: Carrer Fluvià, 211 (Metro Sant Martí)

CAP Ramón Turró: Carrer de Ramon Turró, 337 (Metro Selva de Mar)

CAP Clot: Carrer del Concilio de Trento, 25 (Metro Bac de Roda)

CAP La Pau: Carrer de Pere Vergés, 3, (Metro la Pau)

CAP Besòs: Carrer D'Alfons el Magnànim, 57 (Metro Besós Mar)

- Districte Ciutat Vella

CAP Barceloneta: Passeig Marítim nº 25 (Metro Barceloneta/Vila Olímpica)

CAP Casc Antic Carrer del Rec Comtal, 24 (Metro Arc de Triomf)

ASSIR Gòtic (no està al CAP Gòtic, sinó al CAP Drassanes): Av. de les Drassanes, 17-21 (Metro Drassanes)

CAP Raval Nord/ Doctor Lluís Sayé: Carrer de Torres i Amat, 8 (Metro Universitat)

CAP Raval Sud- Drassanes: Av. de les Drassanes, 17-21 (Metro Drassanes)

